

Suuri valiokunta

Hallituksen vuosikertomus 2023

Tarkastusvaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen vuosikertomus 2023 (K 2/2024 vp): Asia on saapunut suureen valiokuntaan lausunnon antamista varten tarkastusvaliokunnalle. Määräaika: 20.9.2024.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- EU-erityisasiantuntija Eeva Kaunismaa, valtioneuvoston kanslia

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

(1) Suuri valiokunta toteaa, että hallituksen vuosikertomukseen 2023 sisältyy yksi suuren valiokunnan ehdotuksesta hyväksytty kannanotto (VNS 7/2020 vp — EK 36/2021 vp, EU-politiikkaa 2021 koskeva selonteko): Eduskunta edellyttää, että valtioneuvostolla on valmiudet ennakkollisesti vaikuttaa erityisesti komission tulevien lainsäädäntöaloitteiden sisältöön, ja tähän työhön on ohjattava riittävät resurssit.

(2) Suuri valiokunta katsoo, että lausuman johdosta suoritettut prosessuaaliset toimenpiteet EU-ennakkovaikuttamisen tehostamisesta ovat riittäviä, ja lausuma voidaan poistaa. Suuren valiokunnan saaman selvityksen mukaan valtioneuvosto on vahvistanut periaatepäätöksellään joulukuussa 2023 systemaattisen ennakkovaikuttamisen prosessin, jossa säännöllisesti identifioidaan ja tarvittaessa päivitetään Suomen EU-ennakkovaikuttamisen kärkiprioriteetit sekä poikkihallinnollisesti että ministeriötasolla.

(3) Suuri valiokunta pitää perusteltuna valtioneuvoston linjausta siitä, että oikea-aikaisen vaikuttamisen ja eduskunnan osallistumisen mahdollistamiseksi valtioneuvoston pääprioriteettialoiteista laaditaan aina ennakkovaikuttamislinjaukset sisältävät E-kirjelmät. Suuri valiokunta pitää myönteisenä, että valtioneuvostolla on valmius toimittaa myös muista keskeisistä ennakkovaikuttamislinjauksistaan eduskuntaan E-kirjelmiä. Suuri valiokunta pitää tärkeänä, että sillä on myös tällaisissa tilanteissa tosiasialliset mahdollisuudet vaikuttaa ennakkovaikuttamiskantojen sisältöön.

Valiokunnan lausunto SuVL 6/2024 vp

(4) Suuri valiokunta toistaa lausunnossaan SuVL 3/2024 vp esitetyn kantansa siitä, että valtioneuvoston strategisessa suunnittelussa käytettävien menettelytapojen on turvattava eduskunnan vaikutusmahdollisuudet asianmukaisesti, ja että eduskunnan vaikutusmahdollisuudet ovat riittävän säännölliset. On tärkeää, että periaatepäätöksen mukaisesti vaikuttamisen suunta muodostetaan keskeisten linjojen osalta yhteistoiminnassa eduskunnan kanssa. Tämä vastaa perustuslain säännösten tarkoitusta eduskunnan osallistumisesta Suomen EU-kantojen valmisteluun. Vastaa-vasti vaikuttamisen ja harjoitetun politiikan tuloksellisuutta on kyettävä säännöllisesti arvioimaan eduskunnassa (lausunnon 107 ja 109-110 kappaleet).

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSESITYS

suuri valiokunta esittää,

että tarkastusvaliokunta ottaa edellä olevan huomioon.

Helsingissä 13.9.2024

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

1. varapuheenjohtaja Laura Huhtasaari ps

jäsen Sanna Antikainen ps

jäsen Juho Eerola ps

jäsen Ritva Elomaa ps

jäsen Timo Harakka sd

jäsen Teemu Keskisarja ps

jäsen Terhi Koulumies kok

jäsen Mika Lintilä kesk

jäsen Helena Marttila sd

jäsen Susanne Päivärinta kok

jäsen Onni Rostila ps

jäsen Saara-Sofia Sirén kok

jäsen Sinuhe Wallinheimo kok

jäsen Eerikki Viljanen kesk

varajäsen Aleksi Jäntti kok

varajäsen Pia Lohikoski vas

varajäsen Jani Mäkelä ps

varajäsen Anders Norrback r

varajäsen Martin Paasi kok

varajäsen Mika Poutala kd

varajäsen Mika Riipi kesk

varajäsen Ville Skinnari sd

Valiokunnan lausunto SuVL 6/2024 vp

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Anna Sorto